

Briuselis, 2022 m. sausio 18 d.
(OR. en)

5386/22

AGRI 19
DELECT 7

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. sausio 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI

Komisijos dok. Nr.:	C(2022) 101 final
Dalykas:	2022 m. sausio 17 d. KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../..., kuriuo dėl konkrečių gamybos ir naudojimo reikalavimų, taikomų neekologiškiems, perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio arba ekologiškiems sėjinukams ir kitai augalų dauginamajai medžiagai, iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 II priedas

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2022) 101 final.

Priedama: C(2022) 101 final

Briuselis, 2022 01 17
C(2022) 101 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2022 01 17

kuriuo dėl konkrečių gamybos ir naudojimo reikalavimų, taikomų neekologiškiems, perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio arba ekologiškiems sėjiniukams ir kitai augalų dauginamajai medžiagai, iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 II priedas

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Priėmus naująjį ekologinės gamybos reglamentą (ES) 2018/848 ir jį iš dalies dėl perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos ir neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo keičiantį Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2020/1794, būtina padaryti papildomų pakeitimų, susijusių su perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos ir neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimu. Tokie pakeitimai visų pirma susiję su galimomis nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo ekologiškų sėjinukų, kurie yra tam tikros rūšies augalų dauginamoji medžiaga iš sėklų ir kurie nėra įtraukti į Reglamento (ES) 2018/848 26 straipsnyje nurodytas informacijos apie augalų dauginamosios medžiagos prieinamumą duomenų bazines ir sistemas.

Atsižvelgiant į įprastą sodininkystės kultūrų sėjinukų, kurių gamybos ciklas nuo persodinimui skirtų sėjinukų persodinimo iki pirmojo produktų derliaus dažnai yra trumpas, persodinimo praktiką, svarbu tokiais atvejais apriboti nukrypti leidžiančią nuostatą dėl neekologiškų sėjinukų naudojimo ir išaiškinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukų ir neekologiškų sėjinukų naudojimo ir jų gamybos reikalavimus griežtomis ekologinės gamybos sąlygomis, kad būtų užtikrinta ekologinių produktų atitiktis reikalavimams.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad atskirų rūšių augalų įvairią dauginamąją medžiagą galima pagaminti pagal daugiau nei vieną gamybos metodą, siekiant užtikrinti ekologiško daigynų sektoriaus plėtrą, būtina sudaryti sąlygas, leidžiančias sklandžiai pereiti prie ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos gamybos. Šiuo metu dėl ilgų gamybos ciklų, ilgalaikių investicijų ir techninių sunkumų siekiant užtikrinti atitiktį kokybės sertifikavimo ir fitosanitarijos reikalavimams ekologiškų daigynų, kuriuose dirbama su motininiais augalais arba kitais dauginimui skirtais augalais, auginamais laikantis Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punkte nustatytų sąlygų, yra nedaug.

Todėl būtina padaryti pakeitimą, kad tam tikromis sąlygomis būtų leidžiama gaminti ir tiekti rinkai ekologiškų kultūrų auginimo tikslais augalų dauginamąją medžiagą, gautą iš augalų, neatitinkančių Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punkto reikalavimų.

Galiausiai, atsižvelgiant į tai, kad Reglamentas (ES) 2018/848 bus taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d., ir siekiant išvengti teisinio vakuomo, būtina nustatyti sąlygą dėl taikymo atgaline data.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Šis aktas išsamiai aptartas su valstybėmis narėmis Ekologinės gamybos ekspertų grupėje, taip pat su pagrindinėmis organizacijomis, atstovaujančiomis ekologinės gamybos ir augalų dauginamosios medžiagos sektoriams, t. y. su Tarptautine ekologinio žemės ūkio judėjimo federacija (IFOAM) ir su ja susijusiomis konkrečius sektorius atstovaujančiomis grupėmis, Europos ūkininkų organizacijų ir Europos žemės ūkio kooperatyvų susivienijimu (COPA-COGECA) ir Europos sėklų asociacija (ESA). Rengdamas šias taisykles, Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD glaudžiai bendradarbiavo su kitais generaliniais direktoratais (visų pirma su Sveikatos ir maisto saugos GD) jų kuruojamose srityse. Pateikti pranešimai PPO partneriams, surengtos bendros viešos konsultacijos.

Po bendrų viešų konsultacijų per grįžtamojo ryšio mechanizmą gauta daugiau kaip 400 atsiliepimų. Siekdama atsižvelgti į įvairių suinteresuotųjų subjektų išreikštą susirūpinimą, Komisija siūlo į pakeitimus, susijusius su nukrypti leidžiančiomis nuostatomis dėl sėjinukų, įtraukti kitų rūšių augalų dauginamąją medžiagą, kad būtų sudarytos sąlygos sklandžiai pereiti prie ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos plėtros atsižvelgiant į tai, kad kelių rūšių ir veislių augalai, auginami pagal Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punktą, yra sunkiai prieinami.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Reglamento (ES) 2018/848 35 konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad siekiant užtikrinti kokybę, atsekamumą, atitiktį ir prisitaikymą prie techninės raidos, Komisijai deleguojami įgaliojimai priimti tam tikrus aktus, be kita ko, dėl perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio dauginamosios medžiagos arba neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo.

Reglamento (ES) 2018/848 3 straipsnio 17 punkte pateikta augalų dauginamosios medžiagos apibrėžtis apima visų rūšių medžiagas: „*augalų dauginamoji medžiaga – augalai ir visos augalų dalys, įskaitant sėklas, bet kuriame augimo etape, iš kurių galima išauginti visą augalą arba kurie tam skirti*“. Sėjinukai yra augalų dauginamosios medžiagos rūšis ir jiems taikoma Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.4 punkte nustatyta nukrypti leidžianti nuostata, kurioje numatyta galimybė konteineriuose auginti sėjinukus ir sodinukus siekiant juos vėliau persodinti. Įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/464 III priede taip pat pateikta ši apibrėžtis: „*Šiame punkte „sėjinukas“ – iš sėklos, o ne iš auginio išaugęs jaunas augalas.*“ Pagal tą apibrėžtį sėjinukų atveju netaikomas reikalavimas pateikti informaciją apie augalų dauginamosios medžiagos prieinamumą, t. y. informaciją, kurią valstybės narės turės pateikti Komisijai pagal Reglamento (ES) 2018/848 26 straipsnio nuostatas.

1.8.1. punkte reikalaujama, kad auginant augalus ir gaminant augalinius produktus, išskyrus augalų dauginamąją medžiagą, būtų naudojama tik ekologiška augalų dauginamoji medžiaga. Nuo 1.8.1 punkto galima nukrypti pagal 1.8.5.1 punktą dėl ekologiškos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos trūkumo.

Reglamento 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punkte nustatytos šios ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos auginimo sąlygos: „*siekiant gauti ekologišką augalų dauginamąją medžiagą, kuri bus naudojama gaminant produktus, išskyrus augalų dauginamąją medžiagą, bent viena motininių augalų ir, atitinkamais atvejais, kitų augalų, skirtų augalų dauginamosios medžiagos gamybai, karta arba bent viena daugiamečių kultūrų karta per du auginimo sezonus turi būti išauginta pagal šio reglamento reikalavimus.*“ Todėl ekologišką augalų dauginamąją medžiagą turi sudaryti augalai, išauginti ir pritaikyti ekologinės gamybos sąlygoms laikantis 1.8.2. punkte nustatytų reikalavimų, priklausomai nuo rūšies.

Šiuo deleguotuoju aktu iš dalies keičiamos nuostatos, susijusios su galima nukrypti leidžiančia nuostata dėl neekologiškų sėjinukų naudojimo. Visų pirma šiuo aktu draudžiama leisti naudoti neekologiškus sėjinukus kultūroms, kurių gamybos ciklas baigiasi per vieną augimo sezoną nuo sėjinuko persodinimo iki galutinio produkto derliaus nuėmimo. Be to, deleguotajame akte išaiškinamos Reglamento (ES) 2018/848 10 straipsnio 4 dalies a punkto nuostatos, susijusios su perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukų gamyba.

Taip pat, siekiant spręsti ekologiškų sėklų, iš kurių turėtų būti gaminami sėjinukai, trūkumo, taip pat motininių augalų arba, atitinkamais atvejais, kitų augalų, skirtų augalų dauginamajai medžiagai, auginamų pagal Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punktą, gaminti, trūkumo problemą, šiuo deleguotuoju aktu taip pat nustatomos nuostatos dėl leidimų veiklos vykdytojams, gaminantiems augalų dauginamąją medžiagą, kad jie tam tikromis sąlygomis galėtų gaminti ir tiekti rinkai augalų dauginamąją medžiagą, skirtą naudoti ekologiškoms kultūroms, kai ji nėra gauta iš motininių ar kitų augalų pagal II priedo 1.8.2 punktą.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2022 01 17

kuriuo dėl konkrečių gamybos ir naudojimo reikalavimų, taikomų neekologiškiems, perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio arba ekologiškiems sėjinukams ir kitai augalų dauginamajai medžiagai, iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 II priedas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007¹, ypač į jo 12 straipsnio 2 dalies b ir e punktus,

kadangi:

- (1) Reglamente (ES) 2018/848, ypač jo II priedo I dalyje, nustatyti tam tikri perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio dauginamosios medžiagos ir neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo reikalavimai;
- (2) atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2018/848 53 straipsnio nuostatą, kuriomis leidžiama nukrypti nuo reikalavimo naudoti ekologišką augalų dauginamąją medžiagą, laipsnišką panaikinimą, svarbu, kad būtų gaminama ir tiekama rinkai daugiau ekologiškos ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos;
- (3) tačiau kai kurių rūšių sodininkystės kultūrų atveju ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų prieinamumas šiuo metu yra ribotas, o neekologiškų sėklų naudojimas sėjinukų, kaip augalų dauginamosios medžiagos, auginamos ekologinėmis sąlygomis, gamybai yra įprastas metodas;
- (4) Reglamento (ES) 2018/848 26 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos duomenų bazės ir sistemos, kuriose valstybės narės privalo viešai skelbti informaciją apie ekologiškos ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos, išskyrus apie sėjinukus, prieinamumą. Atsižvelgiant į ypatingą sėjinukų pobūdį ir kintančią jų gamybos ciklą trukmę, būtina išaiškinti jų naudojimo ekologinėje gamyboje taisykles. Siekiant nustatyti ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukų prieinamumo rinkoje galimybę, reikėtų atsižvelgti į atitinkamų rūšių ir veislių ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų prieinamumą rinkoje;
- (5) pagal Reglamento (ES) 2018/848 10 straipsnio 4 dalies antros pastraipos a punktą, neekologiška augalų dauginamąja medžiaga taip pat galima prekiauti kaip perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio dauginamąja medžiaga, jeigu buvo užbaigtas bent 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis. Pirmenybė turėtų būti teikiama perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos naudojimui, o ne neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimui. Tokiomis aplinkybėmis

¹ OL L 150, 2018 6 14, p. 1.

būtina paaiškinti, kad perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukai gali būti naudojami, kai jų auginimo ciklas truko ne mažiau kaip 12 mėnesių žemės sklype, kuriame buvo užbaigtas 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis, arba kai jie yra užauginti konteineriuose ar žemės sklype, su sąlyga, kad jie užauginti iš perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų, kurios buvo surinktos iš augalų, išaugintų žemės sklype, kuriame buvo užbaigtas 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis;

- (6) vis dėlto, kalbant apie sėjinukus, siekiant užtikrinti ekologiškų produktų atitiktį reikalavimams, kuri galėtų sumažėti, jei sėklose, naudojamose kaip pradinė medžiaga, būtų neekologiškų sėklų elementų, būtina uždrausti neekologiškų sėjinukų naudojimą kultūroms, kurių gamybos ciklas nuo sėjinukų persodinimo iki pirmojo galutinio produkto derliaus trunka vieną augimo sezoną;
- (7) tam tikrų vaisių, vynuogių ir dekoratyvinių rūšių ar veislių motininių augalų arba, atitinkamai atvejais, kitų augalų, skirtų augalų dauginamajai medžiagai gaminti, išaugintų pagal Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punktą, prieinamumas yra nepakankamas. Be to, dėl ilgalaikių investicijų ir techninių sunkumų siekiant užtikrinti visišką atitiktį kokybės sertifikavimo ir fitosanitarijos reikalavimams, ekologiškų vaisių ir vynuogių daigynų, kuriuose naudojami motininiai augalai, auginami pagal 1.8.2 punkto reikalavimus, šiuo metu yra nedaug;
- (8) siekiant skatinti tolesnę šio labai specializuoto gamybos sektoriaus plėtrą, tikslinga numatyti galimybę ekologinėmis sąlygomis išaugintą neekologišką augalų dauginamąją medžiagą leisti naudoti augalų dauginamosios medžiagos gamybai; tokia medžiaga bus parduodama ir naudojama ekologiškoms kultūroms auginti, jei laikomasi tam tikrų konkrečių sąlygų;
- (9) veiklos vykdytojams, gaminantiems tokią augalų dauginamąją medžiagą, turėtų būti leidžiama nacionalinėse sistemose, sukurtose pagal Reglamento (ES) 2018/848 26 straipsnio 2 dalį, savanoriškai skelbti informaciją apie tokios medžiagos prieinamumą. Tai sudarys galimybę veiklos vykdytojams rinktis ekologiškai išaugintą augalų dauginamąją medžiagą, jei ekologiška arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamoji medžiaga nėra prieinama;
- (10) siekiant užtikrinti nuoseklumą, leidimai naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą, išaugintą ekologiškomis sąlygomis ir skirtą augalų dauginamajai medžiagai gaminti, turėtų nustoti galioti tuo pačiu metu, kaip ir nukrypti leidžiančios nuostatos dėl ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo. Komisija turėtų stebėti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos prieinamumą ir nutraukti arba pratęsti tokių leidimų galiojimą atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2018/848 53 straipsnio 7 dalyje numatytoje ataskaitoje pagal to reglamento 53 straipsnio 2 dalį pateiktas išvadas dėl ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos prieinamumo;
- (11) todėl Reglamento (ES) 2018/848 II priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (12) siekiant išvengti teisinio vakuumo, šis reglamentas turėtų būti taikomas atgaline data nuo Reglamento (ES) 2018/848 taikymo pradžios dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2018/848 II priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 01 17

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN